

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สถานีพัฒนาที่ดินชุมพร น.๖ ต.วังตะกอ อ.หลังสวน จ.ชุมพร โทร.๐.๗๗๒๔.๓๐๘๙
ที่. กช.๐๘๐๘๔.๑๑/ วันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๕

เรื่อง สรุปบทเรียนทางระบบการฝึกอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ LDD e-Training

เรียน ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินชุมพร

ตามที่ กรมฯ ได้กำหนดให้ข้าราชการ ดำเนินการจัดทำตัวชี้วัดรายบุคคลด้านการพัฒนาบุคลากร “ระดับความสำเร็จของการพัฒนาบุคลากรในหน่วยงาน” รอบที่ ๒ (๑ เมษายน ๒๕๖๕ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕) ของปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ โดยให้มีการพัฒนาความรู้ ๒ เรื่อง (ผ่านระบบ e-Training) โดยพัฒนาตามเงื่อนไขของหลักสูตรอย่างน้อย ๑ เรื่อง และมีการส่งสรุปบทเรียน ๑ เรื่องให้ผู้บังคับบัญชาทราบ นั้น

ในการนี้ ข้าพเจ้านางสาวณัฐรดา ภาณุมาศ ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการ ได้ดำเนินการพัฒนาความรู้ผ่านระบบ e-Training ในหลักสูตร ปฐพีวิทยาพื้นฐาน และได้สรุปผลการเรียนเสร็จเรียบร้อยแล้ว ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นางสาวณัฐรดา ภาณุมาศ)
นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

สรุปการพัฒนาความรู้ผ่านระบบ LDD e-Training เรื่อง ปฐพีวิทยาพื้นฐาน

ความหมายและความสำคัญของดิน

“ดิน” คือวัสดุธรรมชาติที่เกิดขึ้นจากการหุบสลายตัวของหินและแร่ ตลอดจนการสลายตัวของชากพืชและสัตว์ ผสมคลุกเคล้ากัน โดยได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อม เช่น สภาพภูมิอากาศ สภาพพื้นที่ และระยะเวลาในการพัฒนาที่แตกต่างกัน เกิดเป็นดินหลากหลายชนิด ปกคลุมพื้นผิวโลกอยู่เป็นชั้นบางๆ เป็นที่ยึดเหนี่ยวและเจริญเติบโตของพืช รวมถึงเป็นแหล่งน้ำและอาหารของสิ่งมีชีวิตอื่นๆ ที่อาศัยอยู่ในดินและบนดิน ความสำคัญของดิน

สิ่งมีชีวิตทั้งหลายต้องอาศัยดินในการยังชีพและเจริญเติบโต สำหรับมนุษย์แล้วดินเป็นแหล่งที่มาของปัจจัยสี่เพื่อการดำรงชีพ เพราะเราได้อาศัยดินสำหรับปลูกพืชที่เป็นอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยา รักษาโรค ดินทำหน้าที่เป็นที่ให้รากพืชได้เกาะยึดเหนี่ยวเพื่อให้ลำต้นของพืชยืนต้นได้อย่างมั่นคง แข็งแรง ขณะที่พืชเจริญเติบโต ดินเป็นแหล่งให้ธาตุอาหารที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตของพืช ดินเป็นแหล่งที่เก็บกักน้ำ หรือความชื้นในดิน ดินเป็นแหล่งที่ให้อาหารในดิน ที่รากพืชใช้เพื่อการหายใจ

สมบัติของดิน

๑. สมบัติทางกายภาพ

เป็นสมบัติที่สังเกตได้จากลักษณะภายนอก เกี่ยวข้องกับสถานะ พฤติกรรม และการเคลื่อนย้ายมวลสาร และพลังงานในดิน

- เนื้อดิน เป็นสมบัติที่บอกถึงความหยาบหรือละเอียดของชั้นส่วนเล็กๆ ของดินที่เราเรียกว่า “อนุภาคของดิน” ซึ่งอนุภาคเหล่านี้จะมีขนาดไม่เท่ากัน แบ่งออกได้เป็น ๓ กลุ่ม ขนาดใหญ่เรียกว่า อนุภาคขนาดใหญ่ ($2.0-0.05$ มิลลิเมตร) ขนาดกลางเรียกว่า อนุภาคขนาดกลาง ($0.05-0.002$ มิลลิเมตร) และขนาดเล็กที่สุดคือ อนุภาคดินเนื่อง (< 0.002 มิลลิเมตร)

- โครงสร้างของดิน เป็นสมบัติของดินที่เกิดขึ้นจากการเกาะจับกันของอนุภาคที่เป็นของแข็งในดิน (ส่วนที่เป็นแร่ธาตุหรืออนินทรียสารและอินทรียตุ) เกิดเป็นเม็ดดินหรือเป็นก้อนดินที่มีขนาด รูปร่าง และความคงทนแข็งแรงในการยึดตัวต่างๆ กัน โครงสร้างของดินมีผลต่อการซึมผ่านของน้ำที่ผิวดิน การอุ้มน้ำ ระบายน้ำ และการถ่ายเทอากาศในดิน รวมถึงการแพร่กระจายของรากพืชด้วย

- สีดิน เป็นสมบัติของดินที่มองเห็นได้ชัดเจน เป็นคุณสมบัติที่สะท้อนถึงสภาพแวดล้อม กระบวนการเกิดดิน แร่ที่เป็นองค์ประกอบของดิน หรือวัสดุอื่นๆ ที่อยู่ในดิน

๒. สมบัติทางเคมี

เป็นสมบัติที่เกี่ยวกับการเกิดปฏิกิริยาเคมี และองค์ประกอบทางเคมี เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบลักษณะ การดูดยึดและการแลกเปลี่ยนแร่ธาตุ และปฏิกิริยาเคมี สมบัติทางเคมีที่สำคัญของดิน ได้แก่

- ค่า pH ของดิน
- ความสามารถในการแลกเปลี่ยนประจุบวก
- ปริมาณธาตุอาหารพืช

๓. สมบัติทางเ rak

เป็นลักษณะเฉพาะตัวของแร่ที่สามารถมองเห็น สัมผัส และทดสอบโดยใช้เครื่องมือได้ ได้แก่ รูปสี ความแข็ง สี สีผงละออง อุ่น ความขาว การให้แสงผ่าน และความหนาแน่น

๔. สมบัติทางชีวภาพ

ทรัพยากรดินของประเทศไทย

ภาคใต้

ดินที่พบในภาคใต้ส่วนใหญ่เป็นดินที่มีการชะล้างสูง มักมีสีเหลืองหรือแดง และพบชั้นวัตถุดั้นกำเนิดดินในระดับต้นความอุดมสมบูรณ์ของดินอยู่ในเกณฑ์ต่ำ เนื่องจากสภาพอากาศที่ชื้นต่อเนื่องส่งผลให้ดินมีศักยภาพทางการเกษตรต่ำ ถึงค่อนข้างต่ำ

ภาคกลาง

ดินที่พบในภาคกลางส่วนใหญ่เป็นดินใน ที่ราบลุ่ม มีศักยภาพทางการเกษตรค่อนข้างสูงประกอบกับมีระบบชลประทานที่ดี การใช้ประโยชน์ที่ดินในภาคนี้จึงมีประสิทธิภาพมาก

ภาคเหนือ

ดินในภาคเหนือส่วนใหญ่เป็นดินที่มีพัฒนาการ ไม่มากนัก ดินในบริเวณที่ราบหรือค่อนข้างราบเป็นดินที่มีศักยภาพทางการเกษตรอยู่ในระดับปานกลางถึงสูง แต่ในพื้นที่ที่มีความลาดชันมาก มักมีข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์ที่ดิน เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการชะล้างพังทลายและสูญเสียหน้าดินได้ง่าย

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ดินในภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่เป็น ดินที่มีศักยภาพทางการเกษตรอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ หรือต่ำ เนื่องจากพัฒนาการมาจากวัตถุดั้นกำเนิดดินพหุที่สลายตัวมาจากการหินทรายหรือหิน大理岩 ทำให้เป็นดินที่มีเนื้อหิน ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ อุ่มน้ำได้น้อย ดินมีอักษรชาดแคลนน้ำได้ง่าย นอกจากนี้ยังมี ดินเค็ม ดินทราย ดินปนกรวดศิลาแลง ซึ่งเป็นดินที่มีปัญหาในการใช้ประโยชน์ทางด้านการเกษตร

การใช้งานแอปพลิเคชัน LDD On Farm Land Use Planning

ระบบสารสนเทศเชิงพื้นที่ เพื่อวางแผนการใช้ที่ดินเกษตรกรรมแปลง (LDD On Farm Land Use Planning) เป็นแอปพลิเคชันที่ช่วยให้เกษตรกรสามารถตรวจสอบตำแหน่งพื้นที่ต้องการเพาะปลูก ระบบจะแสดงข้อมูลประจำแปลงนั้นๆ อาทิ ข้อมูลดิน ความเหมาะสมของดินในการปลูกพืช ข้อมูลแหล่งน้ำ ข้อมูลการใช้ที่ดิน และแสดงข้อมูลภูมิอากาศปัจจุบัน ณ ตำแหน่งที่ตั้งของแปลง เกษตรกรสามารถวางแผนและบริหารจัดการข้อมูลแปลงได้ด้วยตนเองผ่านแพลตฟอร์มที่ Online เช่น แผนที่ภาพถ่ายดาวเทียม (Imagery map) แผนที่ภาพถ่ายดาวเทียม (Google Map) และแผนที่แบบผสม (Hybrid map) จะทำให้ทราบถึงข้อมูลประจำแปลงนั้นๆ ตั้งแต่เริ่มปลูกจนถึงเก็บเกี่ยว ระบบจะแสดงข้อมูล การวางแผนการเพาะปลูก ขั้นตอนการเพาะปลูก วิธีการจัดการดิน การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินพื้นฐาน และคำแนะนำการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ข้อมูลโรคพืช เพื่อนำมาใช้วางแผนการใช้ที่ดินในพื้นที่เกษตรกร รายแปลงได้อย่างเหมาะสม

ระบบ LDD On Farm Land Use Planning สามารถเรียกใช้งานผ่าน Mobile Application ดาวน์โหลด ที่ Google Play หรือ App Store ใช้คำค้น LDD On Farm, Farming, LDD, Planting, Agricultural, Fertilization หรือ กรมพัฒนาที่ดิน ติดตั้งแอปพลิเคชัน (Install) ลงเครื่องสมาร์ทโฟน และเปิดใช้งานได้ทันที หรือ Web Application ได้ที่ URL : <https://lddonfarm.ldd.go.th>

(นางสาวณัฐรดา ภาณุมาศ)

นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

ผู้เข้ารับการฝึกอบรม

กรมพัฒนาที่ดิน

ขอบอกประกาศนียบัตรฉบับนี้ให้เพื่อแสดงว่า

นางสาวณัฐรดา ภานุมาศ

ได้ผ่านการพัฒนาทางไกลด้วยระบบการฝึกอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

(LDD e-Training)

หลักสูตร ปฐพีวิทยาพื้นฐาน

รุ่นที่ ๒/๒๕๖๕ : พฤหัสภาคค ๒๕๖๕ - กันยายน ๒๕๖๕

_____
_____
นางสาวณัฐรดา ภานุมาศ

(นางสาวภารากรณ์ โถเจียยะ)

รองอธิบดีด้านบริหาร